

[Birgitte Husmark]

skatterne, og som med det nuværende skattesystem skal betales af de mennesker, som ikke har mulighed for at deltage i det store fradragscirkus.

Sammenhængende med udvalgets analyse af årsagerne til Danmarks høje rente ønsker vi i SF en vurdering af, hvordan specielle institutionelle forhold, herunder Nationalbankens helt uafhængige status i forhold til regering – for slet ikke at tale om folketing – kan have betydning for Danmarks økonomiske politik. Det er da egentlig interessant at høre, at nationalbankdirektøren selv ikke mener, at der er grundlag for en sådan undersøgelse. Det bekræfter vores opfattelse af, at han ønsker at vedblive at være ganske uafhængig.

Jeg kan i øvrigt henvise til et meget grundigt udredningsarbejde, der er foretaget om Norges Banks forvaltningsretlige forhold, som blev lavet sidste år og er udkommet i Norges offentlige udredninger nr. 39.

Til slut vil jeg gerne understrege, at vi i SF mener, at der er behov for et forholdsvis hurtigt arbejdende udvalg med personligt udvalgte medlemmer, der er uafhængige af interesseorganisationer.

Estrup (RV):

Jeg synes egentlig, der er grund til at sige forslagsstillerne tak for dette beslutningsforslag, måske knap så meget på grund af forslagets indhold, som fordi de hermed giver folketinget anledning til noget så usædvanligt som en debat om pengepolitikken i Danmark. I den rollefordeling, der er i dansk økonomisk politik, har Nationalbanken ansvaret for pengepolitikken, og alene økonomiministeren i hans egenskab af kongelig bankkommissær har en direkte adgang til informationer og – må man formode – indflydelse. Folketinget er, hvad angår denne betydningsfulde del af den økonomiske politik, reelt uden beføjelser. Derfor er pengepolitik sjældent noget, der debatteres fra denne talerstol.

Jeg antydede indledningsvis, at jeg ikke finder, at det foreliggende forslag er særlig godt. Årsagerne er først og fremmest, at det er så tydeligt inspireret af og bundet til synspunkterne i en enkelt undersøgelse af pengepolitikken og dens virkninger, nemlig den, som økonomen Jesper Jespersen har foreta-

get, og som var årsag til sommerens kortvarige debat.

Beslutningsforslaget er som undersøgelsen indsnævret til alene at se på realrentens betydning for de offentlige finanser og for investeringsaktiviteten. Jeg har på fornemmelsen, at forslagsstillerne i realrenten mener at have fundet syndebugken for en stor del af dansk økonomis misere. Jeg tror, man glemmer, at den realrente, som er af betydning for investeringsaktiviteten, ikke er markedsrenten korrigeret for årets konstaterede prisstigning, men markedsrenten korrigeret for den forventede prisudvikling i investeringens levetid. Det er forventningerne, herunder inflationsforventningerne, man skal have fat på, hvis man vil forklare investeringerne. Derfor har vi også i det seneste år kunnet have en meget stærk vækst i investeringsaktiviteten, selv om realrenten for en umiddelbar betragtning ser ud til at være høj.

Jeg ser altså en fare ved at indsnævre synsvinklen, således som man gør i beslutningsforslaget. Tilsvarende er det for snævert, når man i bemærkningerne ligesom i Jesper Jespersens undersøgelse mener at kunne drage konklusioner ud fra udviklingen i de andre nordiske lande. Danmark er det eneste nordiske land, som har haft kronisk underskud på betalingsbalancen, faktisk lige siden 1963, i mere end 20 år. Det skaber helt specielle finansieringsproblemer og en meget tæt binding til det internationale renteniveau. Har vi overhovedet et spillerum for en selvstændig dansk rentepolitik? Det var nok snarere det spørgsmål, som en eventuel undersøgelse burde tage udgangspunkt i.

Det radikale venstre har ved flere lejligheder givet udtryk for, at man anså et udredningsarbejde om penge- og kreditpolitikken for nødvendigt. Jeg kan bl.a. henvise til, hvad fru Grethe Philip som radikal ordfører under finanslovdebatten for så længe siden som i 1978 sagde, og jeg skal citere fra forhandlingerne, Folketingstidende 1978-79, sp. 4346:

»Kreditpolitikken, som vi fører den, bliver stadig mere uoverskuelig, og også dér kan jeg sige uigennemsigtig. Vi har på et enkelt område, der er vigtigt for hele vores pengepolitik, Nationalbanken, en lovgivning, der går helt tilbage til 1936, og som må betragtes som aldeles forældet. Jeg kan kun nævne, at der endnu i loven står regler om guldindløse-